

DUBRAVKA REBIĆ
T O N E M O

Urednik
Korana Borović

Pomoćnik urednika
Aleksandar Tanurdžić

Copyright © Dubravka Rebić, 2021.
Copyright © IK Prometej, Novi Sad 2021.

DUBRAVKA REBIĆ

Tonemo

PROMETEJ
Novi Sad

Marija

Na psu rana, na psu i zarasla

Ako sad ustanem, obučem kaput, izađem na ulicu i više se nikada ne vratim imajući ružnu priču. Neću imati tebe, nameštaj koji smo zajedno birali, drvo života i drvo para, kolekciju Politikinih zabavnika, moje omiljene knjige i naše uspomene. Imajući ružnu priču i šansu da počnem ispočetka. Pričaće o tebi kao o liku iz nekog lošeg filma. Reći će im da je od „*hoćeš da se udaš za mene*“ i od „*hoću*“ došlo do „*Je l' hoćeš šamar?*“ Da je od „*nikada nisam bila srećnija*“ došlo do „*misljam da je Nejc otrovao Ružu*“. Onda će oni reći „*Hvala bogu što si ga ostavila!*“ i reći će „*Ne mogu da verujem da si trpela!*“ Pitaće se kako do toga uopšte dođe. I stvarno, kako?

Na tepihu je ostalo nekoliko mačijih dlaka. Kupim ih drhtavim rukama i stavljam u džep od duksa. Zatvaram vrata od stana. Ne dišem. Nekoliko puta sam sanjala kako trčim niz stepenice, kako preskačem i po zadnjih desetak odgurujući se o gelender. Do prvog sprata već mogu da preletim od prvog do poslednjeg stepenika. I nikad me ne stigneš. Nisi ni sad. Uspela sam da izađem na ulicu.

Odavno je svanulo što znači da ćeš se uskoro probuditi i shvatiti da me nema. Nećeš me odmah potražiti. Tuširaćeš se dugo, umićeš lice hladnom vodom, obrijati se i staviti Brion. Očešljaješ crnu kosu i dlanovima je zalizati unazad. Samozadovoljno ćeš posmatrati odraz u ogledalu i tri puta ponoviti jutarnje afirmacije.

Život je lep.

Uživam u životu.

Volim sebe.

Ja sam jedinstven.

Zaslužujem samo najbolje.

Ostvarujem svoje ciljeve.

Svestan sam i koristim svoje potencijale.

Ja sam divno biće.

Radostan sam.

A onda ćeš shvatiti da me nema i dok zaviruješ iza vrata ja
ću biti bar hiljadu koraka dalje od tebe.

Zašto sija sunce? Par sa čerkom od pet-šest godina prilazi parkingu. Majka će da vozi. Prvo će da odvezе nju u vrtić, pa njega na posao. Stići će u kancelariju, na vreme. Dan će biti naporan ali će brzo proći. Onda će doći po njih i razgovaraće o tome kako im je protekao dan. On će zapaliti cigaretu. Ona će prevrnuti očima i otvoriti prozor. Šta je radila u vrtiću? Je l' bila dobra? Možda treba da se presele na selo? A kad čerka ode na spavanje njih dvoje će se smejati nečemu što su shvatiли. Ona će mu se nasloniti na rame, gledаće televizuju. On će joj grejati stopala i zaspаče.

Šta ću ja raditi večeras? Zapravo, šta ću raditi svake večeri do kraja života? Možda sam pogrešila. Ti me nikada nisi udario. Kako mi je ta rečenica uopšte pala na pamet?

„Prekini!“

Na ulici si. Ko još priča sam sa sobom na ulici? Ćuti.

Majka me tugaljivo gleda, grabi čerku za ruku i ubrzava korak. Verovatno joj moje oteklo lice izgleda grozno. I prekratka, letnja haljina. Verovatno misli da sam luda.

Nastavljam da hodam brže spuštajući haljinu ka kolenima i gurajući ruke u džepove od duksa. Za znojave dlanove lepe se mačije dlake. Brišem ih o butine. Ruža je imala svoj miris, verovatno će ga osetiti ako prinesem dlan ka nosu. Neću da osetim.

Ne znam kad sam pre stigla do Evinog stana. Možda je do toga što sam brojala korake – ima ih 1.274. Eva živi u jednoj od najstarijih zgrada u gradu. Na interfonu joj piše „ne zvoni“. Zalepila je papirić sa natpisom jer je taster prvi po redu i uvek joj zvone jehovini svedoci, poštari i pijanice u potrazi za improvizovanim dvorišnim Klozetom. Eva slabo podnosi zvuk interfona. Kaže da ima bolesne živce.

Pritiskam taster i oslobađam pištag zvuk sa poslednjeg sprata. Iz ulaza izleće Evin komšija Mališa sa labradorom. Starac vuče psu uzicu da me ne bi uprljao šapama. Pas mi njuši cipele.

– *A neka ga. Ne smeta. Imala sam mačku pa je verovatno nanjušio.*

Samo da me ne pita za mačku. Ako me pita za mačku...

– *Pa nije valjda geknula?*

– *Ne. A koliko je on star?*

– *Vratiće ti se mačka kad ogladni. I moj je vazda londrao.*

A ova bitanga ima četiri godine i... I dve nedelje.

I dve nedelje! On ga toliko voli. Mora da ga vodi u duge šetnje i sigurno ga pušta sa lanca jer zna da neće pobeci. Nije valjda blesav da od takvog čoveka ode. Mališa ima skoro dva metra, možda i više. Meke crte lica, sedu kosu i bistre oči. Guste, sede brkove. Gleda me podignutih obrva i spuštene brade. Čeka šta će sledeće reći ali ne uspevam da nastavim neobavezani razgovor, a ni da ga prirodno završim.

Kažem mu da se lepo provede u šetnji. Uspela sam i da se nasmešim. Ima li ta ljubaznost granica? Kakva tragedija treba da me zadesi pa da se kroz zube javim prodavačici u marketu. Da mi bude mrsko. Ili da, sačuvaj bože, prevrnem očima kada me neko u Miletićevoj upita gde je Grčkoškolska.

U Evinoj zgradi nema lifta ali nikad nikoga nisam srela na kružnom stepeništu. I uvek sam se pitala ko sve živi iza dugačkih, širokih vrata. U saloncima, u samom centru grada. Možda im je to dedovina ili su ih kupili novcem koji su dugo štedeli. Ili ukrali. Možda je tako tiho jer se plaše da će neko čuti šta govore, a možda su svi već odavno na poslu. Mora da su lekari, doktori ili umetnici. Verovatno im niko nikada nije otrovao mačku.

Zvonce na Evinim vratima odjekuje slabo i kratko. Povlači lanac i strelja me modrim očima:

– *A ti si... Ajde, uđi.*

Pušta me da se proučem kroz pritvorena vrata i zaključava obe brave.

– *Izvinite...*

Frkče, čutke odlazi po ogrtač i iz susedne sobe dovikuje da je sačekam u salonu i da se sama poslužim sokom od zove. Salon je zapravo dnevni boravak. Jednom sam je pitala u čemu je razlika između salona i dnevnog boravka ali nisam dobila jasan odgovor. I dalje ne znam. Možda je štos u tome da prostor bude što prazniji?

U njenom stanu nikada nije bilo mnogo nameštaja. Tačnije, gotovo da ga uopšte nije bilo. Trpezarijski sto od hrastovine, Lupine stolice, venecijanska komoda u kojoj je držala fotografije, lampa i krparsa za Bojsija. Evin stan je njena galerija,

stari nameštaj stalna postavka, a prazan prostor nužnost. Ako je uplašiš, noge će joj probiti pod i Eva će otrčati na drugi kraj sveta sa svojom zjapećom ljušturom.

Provlači se kroz zavesu od bambusa pazeći da ne pokvari lokne i ulazi u „salon“. Iako je u ranim šezdesetim, izgleda bolje i mlađe od većine žena koje poznajem. Je l' ona uopšte vidi u kakvom sam stanju? Kome je još prvi instinkt da se šminka, skida viklere i raspršuje lak za kosu kad treba da gleda u nečije oteklo lice? Izgledam kao da sam rođena na istoku, jako istočno. I da me je jedna osa ujela ispod obe obrve.

– *I, da čujen. Jesi došla poslon ili ćeš opet prispavat?*

Usne joj se krive u poluosmeh, pali cigaretu i prekriva prekrštene noge svilenim ogrtačem.

– *Nejc je otrovao Ružu.*

– *Ma... umišlaš. Takav čovik ne bi ni mrava zgazia.*

Odakle njoj da si ti „takov“ čovek? I da li je uopšte slušala kad sam joj prepričavala kako se prema meni ophodiš. Za Evu uvrede nisu ništa strašno. Mada sumnjam da ju je pokojni Radovan iz dana u dan ubedivao da je nesposobna i glupa. Baš me zanima kako bi reagovala kada bi joj takvoj upirlitanoj i ponosnoj neki muškarac pretio šamarem. Sumnjam da bi rekla: „Pukao čovek, dešava se.“

– *Znam jer je već pretio da će je ubiti, kad se razbesni. I sad je mačka otrovana i mrtva.*

Pogledom traži Bojsija po sobi, povlači još jedan dim i odlazi do kuhinje. Vraća se sa dve kristalne čaše, Bojsijem za petama i likerom od višnje.

– *Tako ti je to reka kad je pritia? Ae, šta si učinila?*

– *Zašto je to bitno?*

– *Od Rašinog prijatelja rodica... peškaruša... E, ona je svi-me čoviku uvik nešto imala prigovorit. I čovik je posla tamo da već šalju ti šta im je jezik šporak. Svašta joj reka, ne smin ti ni reć koliko si osjetljiva.*

– *Vi hoćete da kažete da sam ja kriva?*

– *Ama je l' moguće da preuveličavaš i umišljaš? Zašto mu se onda uvik vraćaš? Zašto si ti uopće sa njim?*

– *Pa više nisam. I nije takav bio* – kažem.

Naravno da misli da preuveličavam. Naravno da sam i ja to pomislila svaki put kada sam pokušala da opravdam nešto što si uradio ili rekao. Mislila sam na ono što je bilo i želela da se to vrati. A ne može jer nikada nije ni bilo stvarno. Nikada nisi bio ono što si u početku glumio da jesi.

– *Ma, e, znaš ti šta se dogodilo jednoj ženici što je živila u kući do moje Ane? Muž je zatvoria u sobu i drža je unutra čitavu sedmicu i onda kad je uspila pobić, on je potrča za njom i pri nego što je...*

Ne mogu da verujem. Je l' do nje išta dopire? Tanke, crvene usne se pomeraju, čujem što govori ali odustajem. Ne slušam. Gledam joj u bore oko usana. Smejalice. Kad se ona smejava? Pa vraćam pogled na modre, skupljene oči i klimam glavom.

– *...i niko više nikad o njoj ništa nije čua.*

– *Ja se neću vratiti* – kažem.

Nije ona prva koja me je pitala zašto se ipak vraćam. Odgovor tražim posle svake svađe, ali sebi pričam drugu priču. Sebi govorim iste rečenice koje si mi uputio. Poverovala sam da ni ne zaslužujem bolje i da me takvu kakva sam niko ne može voleti.

– *Dobro. I šta ćeš?*

– Prespavala bih kod vas, ako mogu? Sutra ču poslati nekog po stvari i ključeve od kola. Oko podneva ču otici.

– Dobro. Ti tu odmori a ja moran vani, vratit ču se navečer. Znan da san tu negdi imala madrac za spavanje... Ako ćeš prispavat?

Malopre sam je pitala da prespavam. Možda treba da odem.

– A valjda ćemo moći spavat jer ja ne mogu više ovako živit. Do pet sati navečer kafići rade. Urlaju, deru se, bacaju boce, pišaju mi u dvorištu. I taman jutro dočekan a onda kamioni prazne kontejnere i bude me.

Usta su joj poluotvorena. Gleda me u oči i sigurno čeka da joj kažem nešto što želi da čuje.

– ...A ti živni malo ako misliš zaobiljno i ako se nećeš vraćat. Budi sritna šta si muku skinila s vrata.

Skinula muku sa vrata? Pa kako ne shvata da osim svog zlostavljača gubim i društvo za večeru, nekog s kim uveče gledam filmove, nekog ko me poznaće i nekog s kim se slijedjem?

To nikom nije jasno? Ne znam ni zašto me ona sluša, valjda iz zahvalnosti. Ili zato što uživa da igra ulogu spasioca. Verovatno već sada komšinici priča kako je u kuću opet primila bivšu „zaposlenicu“. Onu što je čuvala pokojnog Rašu. Pa joj komšinica kaže da je dobra duša, a Eva zabaci kosu i kaže „*Ja ti uvik pomognem*“ ili „*To niko normalan osim mene ne bi činia*“. Pa se vrati kući i ne pogleda me. Ili me čuje kako plačem pa uđe u sobu i kaže: „*Na pasu rana na pasu i zarasla*“.

Neće ona nikad razumeti a možda tu i nema šta da se razume. Mora se osetiti. A ja ne bih nikom poželela da ovo do-

živi. Možda samo fragmente kroz muziku, reči ili slike. Možda da joj po stanu izložim slike Edvarda Hupera. Da joj u spavaćoj sobi visi Huperova Ekskurzija u filozofiju, a u kupatilu Melanholija od Konstans Šarpantije. Da ne gasim radio Beograd 1, da joj svake večeri glasno puštam špicu Dnevnika ili da joj presečem glasne žice. Možda bi me onda čula.

Tadija

|

2019.

Izašao sam na naslovnoj strani časopisa „Treće oko“. A uvek sam izgledao kao narkoman iako u životu nisam pipnuo ništa jače od antipsihotika. Moje upalo lice, krupne oči, crni podočnjaci i naslov: Putnik „kroz vreme“: *Otpustovao u 1995. godinu, video je čudne stvari ali na jedno prosto pitanje NEMA ODGOVOR.*

U glavi mi je požar. Izbija ka korenu kose. Dim se vijori iznad čela. Stiskam kapke i ponovo otvaram oči ali naslov, ovaj put prekriven belim tručićama, i dalje čuči na najnižoj polici trafike. Grabim časopis i kopam po džepovima.

– *To ti je osamdeset dinara. Hoćeš bananicu za 10... imamo na akciji?* – pita me prodavačica.

– *Ne... Samo to, hvala.* – Spuštam novac i trljam nos. Bolje da ne približavam ruke nosu jer će misliti da sam pajdoman. Ostarele prste je prekrila zlatnim prstenjem, sa nadlanica joj zveckaju narukvice, broji sitniš, zvecka, prevrće očima i baca pogled na časopis. Pa na mene.

– *Ovaj je pljunuti ti.*

Ostavljam kusur od dvadeset dinara u kovanicama, motam časopis u rolnu i žurim što dalje od nje. Verovatno me prati pogledom i pruža pozlaćene šake ka svom primerku da proveri da li sam na fotografiji stvarno ja. Kad stigne kući reći

će mužu da joj je danas u trafici bila neka budala. Ludak. Narkoman. Smejaće se a onda će zajedno popiti prejaku tursku kafu. Sigurno ume da skuva dobru kafu. Ja nikad nisam znao. Zalazim iza ugla i stežem rolnu. Najradije bih je nabio sebi u grlo. Možda ču, ako pogledam kroz rolnu kao kroz durbin, videti svoju moždanu ćeliju. Možda uspem da je stignem i pozovem da se vrati.

Vrata od stana zaključavam dva puta, sedam u fotelju i listam časopis. Tu je moje lice. Čkiljim kroz redove, prepoznajem rečenice. Neke ne mogu ni da pročitam ali mislim da je sve tu. Od prvog putovanja pa do prošle srede kada sam seo na kafu sa Starčevićem iz „Trećeg oka“ da mu ispričam šta sam doživeo.

Prvi put kada sam otputovao mislio sam da sam umro. U jednom trenutku sam sedeо u fotelji i pričao sa sestrom, a u drugom sam se probudio u krevetu, u stanu kod babe i dede. Nisam mogao da se pomerim. Tata je spavao na fotelji na razvlačenje a na stolici su bile moje kupaće gaće i žuti šešir. Tog jutra me je prvi put vodio na pecanje. Imao sam pet godina. Nije bilo šanse da se pomerim ni da progovorim. Zurio sam u svoje dečije šake, koščata kolena i mala stopala. Mislio sam da sam umro.

* Šta se desilo kada ste uspeli da se pomerite ili progovorite?

Skoro je svanulo i tata se probudio. Čuo sam škripu dušeka, dubok uzdah i njegove teške, kućne papuče kako se vuku do kupatila. A onda je otišao do kuhinje i miris slanine se provukao do dnevne sobe gde sam ležao. Došao je da me probudi, razvukao je roletne i ja sam protrljao oči. Navukao sam ku-

pače gaće, pojeo parče slanine i otišao sa njim na pecanje. Par puta mi se otkačila riba sa udice ali tata je bio ponosan. Odvezli smo se do napuštene plaže, okupali u ledenom Dunavu i uvaljali u vreo pesak da se ugrevjemo. Pričao sam o sinoćnoj epizodi Voltrona.

* Zašto mu niste rekli šta vam se desilo?

Nisam mogao. Govorio sam kao petogodišnjak, a telo se ponašalo kao da ima svoju volju. Uveče sam se najeo dedine popare i legao da spavam. Čim sam sklopio oči opet sam bio u fotelji, pored sestre.

* Koliko dugo je trajala transcedencija?

Tamo je trajalo ceo dan, a Katarina... sestra, kaže da sam bio odsutan par minuta.

* Zašto ste uvereni da to nije bio san?

Gužvam časopis i oprezno ga bacam u smeće. Svaki korak dalje je trzaj u snu, kao da ću naglo propasti kroz zemlju. Možda to i ne bi bilo tako loše? Kopam po plastičnoj kutiji sa lekovima i vadim pola rivotrla. To mi je doza. Mentol bombona. Starčević me je, između ostalog, pitao i da li sam nekad bio u duševnoj bolnici, da li primam terapiju i da li imam papir. Mislim da me je pitao koji sam F. Obrva mi se nevoljno podizala pa sam sklonio pogled sa njegovih žutih, lisičijih očiju i negirao slovo i broj. Srednjim prstom je podigao prevelike naočari i zapisao nešto u beležnicu.

Momentalno bih leteo sa posla iako moje slovo i broj nosi bar osamdeset odsto ljudi koje poznam, samo su ti procenti bili dovoljno svesni ili nesvesni pa su zaobišli državne psihologe. Pre osam godina anksioznost se zvala „čovek sa kratkim fitiljem“ ili „luda žena“, zavisi kog si pola. Danas i nije neki F.

Možda niko neće videti naslovnu stranu, a možda je vidi samo par ljudi. Pozvaće me i pitati o čemu se radi. Ili će neki mentol da okači fotografiju časopisa na društvene mreže pa će svi saznati. Verovatno neko ko je išao sa mnom u srednju školu. Vadim telefon iz džepa i vidim četiri propuštena poziva. Tri od Katarine i jedan nepoznat broj. Gasim društvene mreže. Gasim telefon. Kasnim na posao.

Katarinu srećem na stepenicama zadihanu i znojavu. U rukama joj je primerak časopisa, a na njemu moje tunjavo lice i naše zajedničko prezime. Oznojala se iznad gornje usne iako je napolju minus. Pita me gde sam krenuo i gleda kao da sam upravo saznao da imam neizlečivu bolest i da ću umreti kroz naredna tri meseca. Kažem da idem na posao i da možemo zajedno krenuti.

Ona sporo klima glavom izbegavajući moj pogled. Ruka u kojoj drži časopis joj visi ukočena pored kuka, a drugu ne odvaja od gelendra. Klecava kolena samo što nisu otkažala i svakog trenutka se mogu sručiti na pod pod težinom ostatka tela i tog časopisa. Nisam smeо ovo da joj uradim. Ni sebi, ni njoj. Ne znam koji će joj kristal sad pomoći ni koja meditacija će izbrisati iz sećanja taj naslov uz njeno prezime.

Gura nos pod šal i hoda sve brže. Da joj se izvinim? Da objasnim zašto sam to uradio? Ili da je tešim i obećavam da ću sve ispraviti? Njen pogled prati sve osim mene. Sakupljače sekundarnih sirovina pored kontejnera, prolaznike koji gledaju svoja posla, gorivo što napravi dugu u bari od kiše i lokalne ispičture. Predugo čutimo.

Pokušavam da se setim kada sam poslednji put prošao pred kvartovske kafane, pre nego što sam prvi put otputovao.

Smešno je što sam tad mislio da mi je život prekomplikovan da bih ga živeo. Što sam tada pomislio da umesto da odem na posao, treba da sednem u tu zagušljivu, memljivu kafanu i savladam svoj strah od alkohola. Da ga savladam do smrti. Kako patetično.

Katarina govori o neophodnosti kontrasta u životu, o vorteksu i mom fizičkom i nefizičkom JA. Ne gleda me u oči. Da me je bar jednom pogledala shvatila bi da treba da učuti i da je to čutanje dovoljno. Da je sasvim u redu ako samo hoda pored mene kao da sam neko pored koga nije sramota hodati. Ona kaže kako mi moje nefizičko JA preko emocija govori da sam na lošem putu. Da nisam oblatio celu porodicu tom naslovnicom, mogao bih da joj kažem šta stvarno mislim o vorteksu, kontrastu i mom fizičkom i nefizičkom ja. Gade mi se obojica.

– *Šta je ono što želiš da privučeš?* – konačno me gleda u oči. Izgleda sivo i isprano. Imamo isti šiljat nos, oštре crte lica i teške, tamne podočnjake. Samo, čini mi se da ona na ljude ostavlja bolji utisak. Bar je to ranije bio slučaj. Pre nego što je prestala da sluša i počela da izgovara te rečenice.

Kažem da ćemo o tome pričati kasnije ali ona ne čuje. Hvata me pod ruku i gura napred.

Možda treba da joj dam do znanja da to što smo u rodu ne znači da mora da me trpi. Sigurno joj se ne poklapam sa vibracijama. Ako ja imam ikakvu vibraciju, to je vibracija burgije koja je pogodila kabel i spalila instalacije. Beskoristan sam.

Obećavam joj da ću sve ispraviti i kunem se da mi je mnogo bolje. Da redovno idem na terapiju i da je taj intervju poslednja stvar zbog koje će morati da brine. Zašto to radim kad znam da je tek počelo?

Katarina žmirka očima i rukom briše zaleden nos. Navlači šal preko usta, grli me i steže mi kosti. Konačno se rastajemo. Okrećem se i vidim da i dalje стоји na autobuskoj stanici i da me posmatra. Odmahujem rukom da se okrene i ode, kao da je mušica koje ne mogu da se otarasim. Nisam ni spustio šaku a već znam da je to bio pogrešan potez. Opet će se osećati kao davež. I jeste davež. Ne razumem zašto se i dalje brine o meni, zašto mi nije bacila časopis u lice i zašto barem nije odlučila da više ne razgovaramo. Ne razumem zašto sam joj toliko bitan. Ja. Kreten. Kreten koji kasni na posao na kojem bi ga i šimpanza uspešno menjala. Sve što treba da radim je da sedim u portirnici i motrim na ulaz u sud. Imam daljinski na kojem pritiskam dugme kako bi se uključilo ili isključilo grejanje. Imam još jedan daljinski za gašenje rasvete. Manje bitnim posetiocima suda tražim lična dokumenta i upisujem im podatke, a ovim bitnim ne. Kroz sudska vrata svakog dana prolaze visoki funkcioneri i rukovodioci državnih institucija, sudije, tužioci, inspektori, veštaci i advokati. Ponekad kroz vrata prođe i moj otac, u odelu, sveže izbrijan i spreman da podigne noge na sto u najvećoj i najsvetlijoj pisarnici. Ovde ga zovu gospodine i Rađenoviću, a ja ga zovem po imenu. On je moj poznanik. Ne živimo zajedno, retko se viđamo, nismo prijatelji, a ne bismo mogli reći ni da smo porodica. Mahnem ja njemu, mahne on meni i to je to. Baš me zanima da li će i danas mahnuti ili će mi stići poziv u pisarnicu gde će me na stolu dočekati moje lice sa naslovnice, citat i njegov podrugljivi pogled. Da li će mi reći da je velika sramota da sin čuvara pravde govori takve stvari. Pa se još i muva tu među poštemenim svetom. Momentalni otkaz. Ja skupljam stvari iz ku-

ćice a on za ruku drži šimpanzu, životinja i ja se mimoilazimo, stavljuju majmunu daljinski u ruku i on uspešno pritiska dugme. Rasveta se pali i gasi. Gotovo je.

Trzam se na zvuk kuckanja po staklu. Domar mi rukama signalizira da što pre otvorim. Vuneni šal i kapa otkrivaju mu sitne oči i nos poplaveo od hladnoće. Sa njim u kućicu ulazi miris jeftine salame i piva. Oseti se na bolest.

– *Što si se zaključao?* – spušta zavežljaj na sto i iz džepa vadi masnu salvetu iz koje vire kiflice sa sirom i susamom. Verovatno mu ih je žena ispekla. Naručio je sinoć.

– *Vrata ne mogu da se zatvore.*

– *A da, rek'o sam da ču ti to srediti. Danas ču ti ja to, posle smene. Nego, slušaj. Juče sam gled'ō film o zemlji. Zemlja ti se po zvaničnoj nauci okreće 1600 kilometara na sat, a da je to istina avioni ne bi ni stizali na odredište jer ne bi mogli da stignu određenu tačku, geografsku tačku. E, sad, imaš i pitanje kako reke idu uzvodno ako je zemlja okrugla?*

Vrti mi se u glavi od njegovog zadaha i toplote. Gasim grejalicu i tonem u naslon od stolice. Mogu da čujem srce, zglobovi na rukama mi se grče i više ne mogu da se pomerim. Oči se pune suzama ali se one ne spuštaju niz obraz – ostaju da mi magle vid. Više ne čujem ništa. Ponovo se dešava. Uskoro ču da odem.